

Centrum audiovizuálních studií

Magisterské zkoušky

Ke každé otázce připravte samostatný výklad, nebo případovou studii. Vyjděte při tom z doporučené literatury uvedené ke každé otázce tak, abyste na jejím základě dokázali téma diskutovat. Doporučujeme využít i materiály a prezentace z přednášek. Ke každé otázce si připravte také příklady několika děl, na kterých můžete vaši odpověď ilustrovat.

Průběh zkoušky:

1. Vylosování jedné otázky z každého okruhu.
2. Příprava dvou prezentací k otázkám. Písemné a elektronické podklady nejsou povoleny (60 minut).
3. Prezentace diplomové práce, seznámení komise s posudky a diskuze (20 minut).
4. Prezentace k první otázce (10 minut).
5. Diskuze (10 minut).
6. Prezentace ke druhé otázce (10 minut).
7. Diskuze (10 minut).

Vybranou literaturu najdete volně přístupnou on-line, v knihovně FAMU, nebo zde: <https://amu365.sharepoint.com/:f/s/sp-3373-cas-famu/EmlJ9ZHIgGtBjRJ5fOxh-KIBwOPBil6PLWHKqYaWDz6ePg?e=gdsQQD>

A. Dějiny audiovizuální tvorby

1. **Vybrané audiovizuální dílo interpretujte ze dvou různých perspektiv (např. dějin vizuální kultury, institucionální kritiky, genderu, postkoloniální teorie, mediálních studií, esetiky, a pod).**

Doporučená literatura (příklady různých interpretací, doplňte literaturou dle vašeho výběru):

- Mulvey, Laura, and Sue Clayton. Other Cinemas: Politics, Culture and Experimental Film in the 1970s. Bloomsbury, 2021.
- Otto, Elizabeth; Rössler, Patrick (eds.). Bauhaus bodies: gender, sexuality, and body culture in modernism's legendary art school. Bloomsbury, 2019.
- Demos, T. J. Decolonizing nature: Contemporary art and the politics of ecology. Sternberg press, 2016.
- Steyerl, Hito. Duty Free Art: Art in the Age of Planetary Civil War. Verso Books, 2017.

- Hal Foster–Rosalind Krauss–Yve-Alain Bois–Benjamin H. D. Buchloh. Umění po roce 1900, Slovart 2015, 2. vydání.
- 2. Na jedné modelové situaci pojmenujte některé charakteristiky východoevropského audiovizuálního umění v 70.–80. letech. Čím jsou tyto umělecké strategie specifické? Jaké v tomto období vznikají instituce pro východní Evropu typické (např. školy, producentská centra, spolky, festivaly, časopisy...)?**

Doporučená literatura:

- Howes, Seth. Moving Images on the Margins: Experimental Film in Late Socialist East Germany. Camden House, 2019.
 - Connolly, Maeve. The place of our dreams: Łódź Film School and the Workshop of the Film Form. In. Marika Kuźmicz, Łukasz Ronduda (eds). Workshop of the Film Form. Fundacja Arton/Sternberg Press, 2017.
 - Blažiček, Martin. Paralelní média pozdního socialismu. In. Poláková-Mazanec (eds.) Mapování pohyblivého obrazu, NFA 2022.
 - Poláková, Sylva. Od záznamu akce k videoperformace. Mezi životem a dokumentací. In. Poláková-Mazanec (eds.) Mapování pohyblivého obrazu. NFA, 2022.
 - Pospiszyl, Tomáš. Asociativní dějepis umění, tranzit.cz, 2014. [knihovna FAMU]
 - Morganová, Pavlína. Akční umění, Praha, Nakladatelství J. Vacl, 2010.
 - Hoptmann L., Pospiszyl. T. Primary Documents: A Sourcebook for Eastern and Central European Art since the 1950s, 2002.
 - Kamp-Welch, Klara. Networking the Bloc. Experimental Art in Eastern Europe 1965–1981. MIT Press 2019.
- 3. Uveďte alespoň dva příklady uměleckých strategií 20. století, které jsou založené na hledání esenciálních vlastností média. Jaký má představě mediální specifický historický původ? Jak se mění pohled na ní v době digitálních médií po roce 2000. Doložte na příkladech uměleckých děl.**

Doporučená literatura:

- Carroll, Noel. Forget the Medium! In. Engaging the Moving Image. Yale University Press, 2003
 - Greenberg, Clemens. Modernistická malba. In Pospiszyl, Tomáš, ed. Před obrazem: antologie americké výtvarné teorie a kritiky. OSVU, 1998.
 - Gaut, Berys. The role of the medium. In. A philosophy of Cinematic Art. Cambridge Press, 2010.
- 4. Jakou roli hraje archiv a práce s ním pro umění devadesátých a nultých let? Objasněte, co si lze představit pod pojmem archivní impuls nebo archivní obrat. Na konkrétních příkladech v různých médiích ukažte, jaké strategie umělci a umělkyně při práci s archivy využívají.**

Doporučená literatura:

- Foster, Hall. An Archive Impulse. In. October , Autumn, 2004, Vol. 110 (Autumn, 2004).
- Sekula, Allan. Reading an Archive. In. Wells, Liz (ed.). The Photography Reader. Routledge, 2002.
- Elsaesser, Thomas. The Ethics of Appropriation: Found Footage between Archive and Internet. In. Erdogan-Kayaal (eds.). Exploring past images in a digital age. Amsterdam University Press, 2023.
- Clark, George. Arnold, Brehm, Deutsch and Tscherkassky: Four Contemporary Austrian Avant-garde Filmmakers. In. Senses of Cinema, October 2003. Dostupné na <https://www.sensesofcinema.com/2003/peter-tscherkassky-the-austrian-avant-garde/4_austrian_avant_garde/>, navštíveno dne 12. 11. 2023.
- Op Den Camp, Claudy. Categorisation Limits. Interview with Gustav Deutsch. In. Erdogan-Kayaal (eds.). Exploring past images in a digital age. Amsterdam University Press, 2023.
- Dreyblatt, Arnold. Wallen, Jeffrey. Hands on the Document: Arnold Dreyblatt's T Archive. In. Neef-van Dijck-Ketelaar (eds.) Sign Here!: Handwriting in the Age of New Media, Amsterdam University Press, 2006.
- Merewether, Charles (ed.). The Archive. Whitechapel: Documents of Contemporary Art, 2006.

5. V poválečném umění dochází v řadě ohledů k “překódování” myšlenek moderny. Na příkladě konkrétního tématu a vybraných děl tuto transformaci objasněte a ukažte, jak o dědictví avantgardy uvažuje poválečná generace.

Doporučená literatura:

- Hagener, Malte. Moving Forward, Looking Back: The European Avant-garde and the Invention of Film Culture, 1919-1939. Amsterdam University Press, 2007.
 - Rees, A. L. A History of Experimental Film and Video. BFI, 1999.
 - Weibel, Peter. Shaw, Jeffrey. Future Cinema. The Cinematic Imaginary After Film. MIT Press, 2003.
 - Joselit, David. No Exit: Video and the Readymade. October, Winter, 2007, Vol. 119 (Winter, 2007) .
 - Sitney, P. A. Visionary Film: The American Avant-Garde, 1943-2000. Oxford University Press, 2002.
-

B. Teorie audiovizuální tvorby

1. V jakém smyslu nejsou média ani tak „o“ realitě, ale realitu plnohodnotně tvoří?

Doporučená literatura:

- Engell, Lorenz. Moving Images as Ontographic Images (According to Pier Paolo Pasolini) (pp. 138-155) in Herzogenrath (ed.) Media matter. Bloomsbury Academic, 2015.
- Kittler, Friedrich. Gramofon. Film. Typewriter (1999). Karolinum, 2017.
- Kittler, Friedrich. Real Time Analysis, Time Axis Manipulation. In. Cultural Politics 13, Duke University Press, 2017.
- Nietzsche, Friedrich. O pravdě a lži ve smyslu nikoli morálním (1873). Oikoymenh, 2010.

2. Na jednom příkladě popište, co jsou digitální platformy. Vysvětlete, jak fungují v kontextu produkce a distribuce vizuálních kultur? Interpretaci je možné rozšířit například o téma politiky infrastruktur.

Doporučená literatura:

- Bratton, Benjamin. The Stack. On Software and Sovereignty. Cambridge (MA): MIT Press, pp. xvii-72. 2017.
- Srnicek, Nick. Platform Capitalism. Wiley, 2016.
- Terranova, T. , Free Labor: Producing Culture for the Digital Economy. Social Text, Vol. 18, No. 2, Summer, 2000 (pp. 33-58).
- Vishmidt, M. 'Mimesis of the Hardened and Alienated:.' Social Practice as Business Model, In: E-flux #43, 2013.
- Browne, Simone. Branding Blackness: Biometric Technology and the Surveillance of Blackness. In Dark Matters: On the Surveillance of Blackness, Duke University Press, 2015, pp.89-130

3. O čem mluví metafora mapy a území a jak se jejich vztah za posledních padesát let změnil? Vysvětlete teoreticky a na příkladech.

Doporučená literatura:

- Ballard, J. G. Introduction to the French Edition of Crash! Foundation, The Review of Science Fiction, Number 9, November, 1975.
- Latour, Bruno. Why Has Critique Run out of Steam? From Matters of Fact to Matters of Concern. Critical Inquiry, Winter 2004.
- Siegert, Bernhard. The map is the territory. Radical Philosophy, 2011.
- Sloterdijk, Peter. The Operable Man: On the Ethical State of Gene Technology. Lecture at UCLA conference Enhancing the Human: Genomics, Science Fiction, and Ethics Collide, Goethe Institute, Los Angeles (21 May 2000).

- Suchman, Lucy. Interactive Artifacts. In: Wardrip-Fruin, Noah, Montfort, Nick (eds). The New Media Reader. Cambridge: MIT Press, 2004. pp. 601-611.
 - Massumi, Brian. Potential Politics And The Primacy Of Preemption. Theory & Event, Volume 10, Issue 2, 2007
- 4. Jakým způsobem se projevují posthumanistické tendence v současné teorii a umělecké praxi? Jak byste definovali posthumanismus? Jakým způsobem na něj navazuje objektově orientovaná ontologie, spekulativní realismus, či environmentální směry filosofického myšlení, tedy výrazné myšlenkové proudy 21. století? Jakou roli v nich hraje vizuální kultura?**

Doporučená literatura:

- Bryant, Levi R. Nástin objektově orientované ontologie; v: Mysl v terénu. Filosofický realismus v 21. století.
 - Cubitt, Sean. Lví podíl; In: Janoščík, V. (ed). Objekt, Kvalitář, Praha 2015;
 - Hayles, N. Katherine. How We Became Posthuman, The University of Chicago Press, 1999; úvod a závěr: What does it mean to be posthuman, p. 283-291;
 - Braidotti, Rosi. The Posthuman. John Wiley & Sons, 2013. [úvodní kapitola]
 - Haraway, Donna, Manifest Kyborgů (1985). In: Bendová, H. Strnad M. Společenské Vědy a Audiovize, NAMU 2015.
- 5. Co znamená, že neživé věci mají agens a v jakém smyslu mluvíme u počítačů o „emergentní subjektivitě“? Na počátku dvacátých let 21. století došlo k výraznému posunu v oblasti umělé inteligence. Znáte příklady využití neuronových sítí v umění? Jaké k tomuto typu tvorby zaujímáte stanovisko? Může být umělá inteligence považována za skutečně kreativní?**

Doporučená literatura:

- Latour, Bruno. Mixing Humans and Nonhumans Together. In The Sociology of a Door-Closer, in Social Problems, Vol. 35, No. 3, June 1988.
- Suchman, Lucy. Interactive Artifacts. In Wardrip-Fruin, Noah, Montfort, Nick (eds). The New Media Reader. Cambridge: MIT Press, 2004. pp. 601-611.
- Wellner G., Rothman G. Feminist AI Can we expect our AI to become feminist? Springer, Philosophy and Technology, May 2019
- Winner, Langdon. Do Artifacts Have Politics? In Daedalus, Vol. 109, No. 1, Winter 1980.
- Pasquinelli, Matteo: Machines that Morph Logic: Neural Networks and the Distorted Automation of Intelligence as Statistical Inference, 2017, on-line na <<https://www.glass-bead.org/article/machines-that-morph-logic>>, navštíveno dne 2. 1. 2024.
- Likavčan, Lukáš. Vidět jako platforma: politická epistemologie digitálních infrastruktur. In Dvořák, Tomáš (ed.) Epistemologie (nových) médií. Praha: NAMU, 2019. s. 117-150.